

Dokter Koster in beeld

E. Wolbink

Bijna tien jaar geleden, in het eerste kwartaal van 2001, verscheen in Rondom den Herdenbergh een 10 pagina's tellend artikel over het leven van plattelandsdokter Hein Koster. Hij was, zoals daarin omschreven, een intrigerende persoonlijkheid in de geschiedenis van Lutten aan de Dedemsvaart en wijde omgeving. Dokter Koster zette zich bijna 45 jaar lang met ziel en zaligheid in voor de medemens en niet alleen op het gebied van de lichamelijke gezondheid. Hendrik Theodor Mauritz Koster was in 1871 getrouwd met Annigje Mulder uit Dedemsvaart, dochter van vervener en landeigenaar Roelof Mulder en Hendrika Haveman.

Ondanks naarstig speurwerk lukte het indertijd niet om een portret van dokter Koster en zijn vrouw te vinden. Het echtpaar Koster-Mulder had

geen kinderen en familieleden in de zoveelste lijn konden niet getraceerd worden. Onlangs echter bleek weer dat zoeken naar de bekende speld in de hooiberg vaak zonder resultaat blijft, maar dat geluk soms ook in een klein hoekje zit. Bij het doen van onderzoek voor het in deze uitgave gepubliceerde artikel over 'Het Heerenhuis' in Berghem, werd bij een nazaat van de familie Van der Sanden een prachtig fotoalbum aangetroffen. Het album dateert uit 1882 en bevat – helemaal voorin – de portretten van dokter Hein Koster en zijn echtgenote. De familieband was meteen duidelijk: Dokter Koster's echtgenote Annigje Mulder was het jongere zusje van Grietje die in 1882 met Johannes Antonius van der Sanden trouwde.

De portretten zijn zogenaamde kabinetfoto's. Dat is het type foto dat op een stukje stevig karton was geplakt van circa 11 bij 16 centimeter. Net als bij de kleinere 'carte de visite' staat er vaak de naam en het adres van de fotograaf op gedrukt. De carte de visite werd snel populair vanaf 1860; de kabinetfoto vanaf 1870. De kabinetfoto werd veel gebruikt voor portretten, maar door het grotere formaat was hij ook geschikt voor commerciële uitgaven van stadsgezichten.

De fraai geïllustreerde kabinetfoto van Annigje Mulder is gemaakt in de studio van het fotografisch atelier W.J.P. Muns & Co. in Amsterdam. De kabinetfoto met de beeltenis van dokter Hein Koster is gemaakt door de bekende fotograaf G.C. Hubers uit Coevorden. Hij had een groot werkgebied, want we treffen zijn naam regelmatig aan op oude foto's in onze omgeving. De huisarts is hier op latere leeftijd in de studio van de Coevorder fotograaf geportretteerd. We zien een gedistingeerde grijzende en innemende man van

rond de 55 jaar, met een borstelige snor en een forse lichaamsbouw.

De Amsterdamsche Courant van 2 juni 1855 meldde indertijd de komst van dokter Koster naar Lutten:

Lutten, 27 mei. Deze buurtschap, gelegen aan de Dedemsvaart, levert een bewijs op van de spoedige ontwikkeling waartoe veenkoloniën in betrekkelijk korten tijd kunnen geraken. Voor 25 jaren waren hier op zijn hoogst niet meer dan 200

inwoners; thans bestaat de bevolking uit nagenoeg 2500 zielen, met twee kerken, twee scholen, twee korenmolens, een oliemolen en een stoomfabriek. Er was echter nog gebrek aan geneeskundige hulp. Hierin zal nu ook voorzien worden, daar de geneesheer Koster, van Hoogeveen, zich hier wil nederzetten.

Precies tien jaar later meldde de Overijsselsche Courant dat Hein Koster zich algemeen bemind had gemaakt als bekwaam geneesheer, door zijn vriendelijke omgang en behulpzaamheid, speciaal ook voor de armlastigen in zijn werkgebied. Als een bewijs van algemene hoog-

achting en liefde had hij van de meest notabele ingezetenen een prachtige pendule, een penanttafeltje en een fauteuil cadeau gekregen. In 1866 werd hem bij koninklijk besluit de zilveren erepenning verleend voor de door hem verrichte kostenloze koepokinentingen bij minvermogenenden.

De 'algemeen geachte en beminde geneesheer' stierf in 1902 op 73-jarige leeftijd. Hij werd begraven op het kerkhof achter de hervormde kerk in Lutten. De deksteen op zijn graf bevat de veelzeggende tekst: Hij leefde voor de Menschheid.